

ZAGREB

Filozofski fakultet u Zagrebu
Odsjek za povijest umjetnosti

Kandidatkinja: KORALJKA JURČEC KOS, viša kustosica u Galeriji Klovićevi dvori, Zagreb
Mentorica: dr. sc. Ivanka Reberski, znanstvena savjetnica u mir.

Naslov magistarskog rada: POJAVE I TENDENCIJE U HRVATSKOJ UMJETNOSTI
ŠEZDESETIH GODINA 20. ST.

Povjerenstvo za obranu magistarskog rada:

1. dr. sc. Zvonko Maković, izv. prof. (predsjednik)
2. dr. sc. Ivanka Reberski, znanstvena savjetnica u mir.
3. dr. sc. Frano Dulibić, docent

Datum obrane magistarskog rada: 12. srpnja 2006.

SAŽETAK

Pojave i tendencije u hrvatskoj umjetnosti šezdesetih godina 20. st., odnosno pojave u hrvatskom slikarstvu, kiparstvu i grafici u razdoblju od 1959. do 1971. godine predstavljaju pregled likovnih umjetnosti tog razdoblja, nastojeći obuhvatiti sve značajnije pojave i tendencije u umjetnosti, kao što su enformel, *Gorgona*, konceptualna umjetnost, minimalizam, apstraktni ekspresionizam, lirski i organski apstrakcija, *Nove tendencije*, *Zagrebačka škola serigrafije*, pop art, nova figuracija, obnovljeni nadrealizam i naiva. U uvodu je obrazložena problematika teme, obuhvaćeno razdoblje kao cjelina, te su ukratko naznačeni rezultati dosadašnjih istraživanja i kritičkog vrednovanja pojava u razdoblju šezdesetih godina 20. stoljeća, a obrazložena je i metodologija rada na temi. Naglasak je bio na onim pojavama i tendencijama koje su predstavljale kreativni iskorak u izražajne interese umjetnika koji predstavljaju prenosnicu prema umjetnosti sedamdesetih godina 20. stoljeća. Istraživanje je obuhvatilo djelovanje slikara, kipara i grafičara kroz njihove samostalne i skupne izložbe u glavnim središtima tadašnjega likovnog života, što je obrađeno u dodatku istraživanju, odnosno kronologiji događanja, a kritički napisi koji su pratili izložbe obrađeni su u bibliografiji. Počevši od 1959. godine i osnutka grupe *Gorgona* preko prve izložbe *Novih tendencija* 1961. godine i sudjelovanja europskih (francuskih, talijanskih i njemačkih) umjetnika u toj manifestaciji, nastojali smo obuhvatiti prvenstveno pojave u slikarstvu, skulpturi i grafici, odnosno pojave koje su afirmirale nove medije i nove izražajne mogućnosti. Te će pojave sredinom šezdesetih godina biti prepoznate kao konceptualna umjetnost, a hrvatska umjetnost može se, zahvaljujući njima, promatrati u širem kontekstu pojava u Europi i svijetu, s jednakovrijednim umjetničkim koncepcijama.

Prateći analize utjecaja grupe *Exat 51* na mlađe naraštaje umjetnika do “nove generacije zagrebačkih plastičara” i analizirajući izložbe *Novih tendencija* od kojih je posljednja održana 1973. godine zaokružena je premosnica prema kasnijem razdoblju sedamdesetih godina 20. stoljeća. To je razdoblje obilježeno novim načinom rada umjetnika, konceptualnom umjetnošću, odnosno novom umjetničkom praksom. Formiranje nove generacije umjetnika, okupljenih pretežno oko Galerije Studentskog centra u Zagrebu, značilo je kreativno nadilaženje tradicije od *Exata* do *Novih tendencija*, odnosno transformaciju prostorne realnosti u dinamičku plastičku realnost, te aktivno sudjelovanje publike u likovnom djelu. Apostrofirani su umjetnici nositelji i afirmatori novih zbivanja, a spomenut širi kontekst zbivanja sagledan je i kroz analizu djelovanja institucija, novih časopisa, manifestacija i galerija.

